

Protokół

80. posiedzenia I. sesji IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 11. lutego 1910.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed połud.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 129.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński, i c. k. radca namiestnictwa Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 78. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 79. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejścia.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 11. lutego 1910 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu L. s. 6029, 6030.

Komisji szkolnej L. s. 6028.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacyj.

Sekretarze p. p. St. H. hr. Badeni, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

W n i o s e k

Wysoki Sejmie:

Miasteczko Dobczyce posiada od r. 1820 przywilej na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu. Oprócz tego miasteczko to dzierżawiło prawo propinacyjne, które następnie razem z opłatami gminnymi poddzierżawiało. Z tego źródła posiada miasteczko znaczniejszy dochód umożliwiający mu spełnienie zadań samorządu lokalnego. Gdy zaś z końcem b. r. stosunki ulegną zasadniczej zmianie, gdy dochód z poddzierżawy odpadnie, miasteczko Dobczyce szukać musi innego źródła dochodu. Dochodem tym może być jedynie podniesienie istniejących opłat gminnych.

Podniesienie to nie będzie równoważne z podniesieniem cen napojów, ponieważ razem z projektowanem podniesieniem opłat gminnych, oraz z nowo zaprowadzonymi opłatami krajo-

wemi, napoje spirytusowe obciążone będą mniejszemi ciężarami, jak przy obecnej propinacyi.

Gmina Dobczyce wniosła w tej sprawie petycję, która jednakże nie została przez komisję administracyjną załatwioną, pomimo tego, że załatwione zostały analogiczne petycje gmin: Bełz, Lubaczów i wielu innych.

Wobec tego podpisani sami wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:
|. załączony |. projekt ustawy.

Wnioskodawca:
Skołyszewski.

Stapiński, Lewakowski, Jedynak, Witos, Styła, Krężel, Cieluch, Stojalowski, Bis, Żardecki, Jampolski, Myjak, Stefczyk, Maryewski.

U s t a w a

z dnia o zezwolenią gminie Dobczyce na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie miasteczka Dobczyce zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy aż do dnia 1. stycznia 1921 opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumpcyi przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem po 40 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 40 koron.

2) Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem jako to: araku, rumu, koniaku, likieru, śli-

wowicy, rozolisu i t. p. po 40 h., czyli od jednego hektolitra po 40 koron.

3) Od jednego hektolitra piwa 6 koron.

4) Od jednego hektolitra miodu po 20 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Dobczyce.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji, ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899 Dz. p. p. Nr. 120. część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1911.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

I n t e r p e l a c y a

p. Makucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie wydawania surowicy dla podgórszych gmin.

Niedawno wydała c. k. kraj. Dyrekcya Skarbu we Lwowie okólnik, którym poleciła, ażeby ze źródeł solnych wydawano gminom mającym pozwolenie poboru surowicy, tylko połowę tej

ilości, jaką dotychczas pobierali. Rozporządzenie to wywołało wielkie zaniepokojenie u ludności i może się odbić bardzo fatalnie na chowie bydła w dotyczących okolicach (osobliwie na kołomyjsko-kosowskim powiecie). Ludność nie może jeszcze przyjść do siebie po niedawnych klęskach elementarnych, a tu spada na nią tak i niestęchany zamach ze strony administracji skarbowej.

Z tego powodu zapytujemy c. k. Rząd:

Czy raczy on bezzwłocznie zarządzić, ażeby wspomniane rozporządzenie odwołano i żeby surowicę wydawano dotyczącym gminom w takich ilościach jak dotychczas?

Interpelant:
Makuch.

Lewicki, Oleśnicki, Korol, Tracz, Kryśowaty, A. Staruch, T. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora, Skwarko, Winniczuk, Kurowiec, Kiweluk.

I n t e r p e l a c y a

p. Lewickiego i tow. do JE. c. k. Namiestnika kraju w sprawie nadużyć przy wyborach gminnych w gminie Dorożowie, pow. Sambor.

Od 14 lat wójtuje w gminie Dorożów, pow. samborskiego Niemiec Antoni Kotschy, który swoim prowadzeniem w urzędowaniu, zaniedbywaniem gminnych spraw, stronnictwem i popieraniem korupcyi dał się we znaki całej gminie, tak, że tylko niewielka grupa osób od niego zawistych i związanych z nim osobistym interesem liczą się do jego stronników.

Dnia 14. maja 1909 odbyły się w Dorożowie wybory nowej gminnej Rady. Wspomniany Antoni Kotschy i jego tow. chcąc się utrzymać za wszelką cenę przy władzy i dyspozycyi majątkiem gminnym użyli najjaskrawszych

nadużyć, ażeby swej nielicznej mniejszości zapewnić zwycięstwo. W tym celu wstawiono na listę wyborców osoby zmarłe a za nich i za kilkunastu przebywających w Ameryce oddali kartki przy głosowaniu stronnicy Kotschego. Wielu ze stronników Kotschego oddawało po 3, 4, 5, 6 a nawet po 7 kartek. Bardzo wielu z opozycyi zupełnie nie spisano na listę a innych wpisanych nie dopuszczono do głosowania. Wybory odbywały się nielegalnie i dlatego, że Ant. Kotschy stojąc w drzwiach wyborczego lokalu odbierał od wszystkich mających głosować, kartki a odpowiednio do tego czy to był jego stronnik czy nie, wrzucał do urny lub poza urnę.

Przeciw tym wyborom wnieśli mieszkańcy protest. Mimo tego sprawa tych wyborów do dzisiejszego dnia nie jest załatwiona i śledztwo w tej przeprowadzone przez c. k. Starostwo w Samborze zwleka się i prowadzi w ten sposób, że świadków podanych w powyższym proteście, mimo kilkakrotnych żądań ze strony protestujących, nie przesłuchuje się, a natomiast przesłuchuje c. k. Starostwo tylko samych stronników A. Kotschego.

W tej sprawie byli delegaci protestujących mieszkańców trzy razy u JE. P. Namiestnika ze skargą i otrzymali uspokajającą odpowiedź i obietnicę wszechstronnego zbadania sprawy. To jednak nie stało się do dzisiaj, a na żądanie delegatów odpowiedziano im w Starostwie w Samborze, że Starostwo niema żadnego polecenia z Namiestnictwa, żeby przesłuchiwać świadków podanych w proteście.

Ponieważ takie postępowanie c. k. Starostwa w Samborze wskazuje na rzeczywistą tendencję popierania i tuszowania nadużyć przy wyborach gminnych i popierania zdemoralizowanych jednostek na stanowisko wójta, ponieważ dalej takie postępowanie wbrew przyrzeczenia JE. P. Namiestnika pod-

kopuje wszelką powagę władzy i wiare w siłę ustawy i publiczną moralność, dlatego podpisani zapytują:

Czy wiadomo JE. P. Namiestnikowi, że c. k. Starostwo w Samborze tendencyjnie na korzyść jednej strony prowadzi dochodzenia w sprawie nadużyć wyborczych przy wyborach gminnych w Dorożowie i co myśli JEksxcellencya w tej sprawie zarządzić, ażeby litera ustawy i obietnki J Excellencyi były dotrzymane?

Interpelant:
Lewicki.

Korol, Tracz, Hanczakowski, Krynicki, Kiweluk, A. Staruch, Makuch, Dumka, Sandulak, Kurowiec, Sodomora, Winniczuk, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie pokrzywdzenia Jana Tanycza zamieszkałego w Krakowie przez urząd podatkowy w Borszczowie o nieprawne nałożenie podatku czynszowego w sumie 120 kor.

Jan Tanycz, majster (i urzędnik) telegraficzny obecnie w Krakowie, przed tym w Borszczowie i tam był właściciel małego domku, krytego słomą i kawałeczka ogrodu. Gdy został przeniesiony, wydzierżawił domek za 168 K, a ogród za 72 K. Od tego wymierzył mu urząd podatkowy w Borszczowie 120 K podatku czynszowego od kwoty 168 K — jak czynszowego, dodawszy i za wynajęcie ogrodu 72 K. Pokrzywdzony, mieszkając sam w chacie, płacił podatków gruntowych i osobisto-dochodowych, razem 7 K rocznie.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy c. k. Rząd zarządzi usunięcie okropnego nadużycia, równocześnie zarządzi zbadania tegoż i czy gotów c. k. Rząd winnych ukarać?

Interpelant:
T. Staruch.

Krysowaty, Hanczakowski, Lewicki, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Sodomora, Sandulak, Kiweluk, Tracz, Krynicki, A. Staruch, Dumka, Winniczuk.

I n t e r p e l a c y a

p. T. Starucha i tow. do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie niewypłacenia zapomogi gimnazjalnej „Ruskiej Bursie“ w Brzeżanach.

Ruska Bursa w Brzeżanach, jedna z najstarszych naszych instytucyj otrzymywała co roku od 1885 r. do 1908 po 200—250 K subwencji z Wydziału krajowego. Tego roku jednak z nieznanych przyczyn odmówiono jej bez podania przyczyn subwencji. Wspomniana bursa utrzymuje co roku do 70 uczniów, spełnia jak najpiękniej swój humanitarny cel, a tem samem zasługuje w zupełności na subwencję z funduszków krajowych.

Wobec tego niżej podpisani zapytują:

Czy gotów Wysoki Wydział krajowy wypłacić tej bursie zapomogę, jakiej dotychczas udzielano?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Kurowiec, Skwarko, Makuch, Korol, Krysowaty, Tracz, Krynicki, Hanczakowski, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Sandulak.

I n t e r p e l a c y a

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu, w sprawie nieprawego policzenia kosztów leczenia Władysława Koseckiego w szpitalu w Śniatynie

Władysław Kosecki pomocnik i robotnik piekarski nie posiadający żadnego majątku leczył się jakiś czas w szpitalu w Śniatynie, za co żądają od jego przybranego ojca Piotra Koseckiego, zamieszkałego w Śniatynie 72 K tytułem kosztów szpitalnych. Piotr Kosecki jest

nędzarzem, ojciec 6-ga dzieci i prócz $\frac{1}{8}$ części malej realności, na której ciąży dług w sumie wyż 8000 K, nie posiada żadnego więcej majątku — a jako zarobnik może za ledwo wyżywić 6 dzieci. Przybrany jego syn Władysław Kosecki przed nabawieniem się choroby pracował w innych przedsiębiorstwach, był ubezpieczony w kasie chorych i kasa chorych jest obowiązana ponieść leczenia. W przeciwnym razie kosztła jego leczenia jako nędzarza ma podnieść według ustawy kraj.

Dlatego podpisani zapytują:

1. Czy gotów jest c. k. Rząd tę sprawę rozpatrzeć. Piotra Koseckiego nwołnić od płacenia kosztów leczenia 72 K i należną sumę policzyć na koszt funduszu krajowego?

2. Czy gotów jest c. k. Rząd poczynione kroki sądowe przez Sąd powiatowy w Śniatynie przeciw Władysławowi Koseckiemu o zapłacenie 72 K jak najrychlej zastanowić?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Kurowiec, Skwarko, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Kiweluk, Makuch, Sandulak, Korol, Tracz, Krysowaty, Hanczakowski, Krynicki.

I n t e r p e l a c y a

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu, w sprawie ignorowania i lekceważenia ruskiej mowy przez funkcyonaryuszkic. k. centrali telefonicznej we Lwowie.

„Narodna Torhowla“ stow. zarejestrowana z ogr. p. we Lwowie jedna z największych firm kupieckich w Galicyi, jest od początku założenia sieci telefonicznej stałym abonentem — płaci należną taksę bardzo regularnie i jako centrala kupiecka potrzebuje a nawet, musi używać. Nieszczęście jednak w tem że, dzięki wynalazkowi tu we Lwowie „Narodna Torhowla“ nie może korzy-

ślać z tego światowego wynalazku. Kiedy proszą o połączenie jakiej stacyi, rozumie się w ruskiej mowie, otrzymują weale niemoralne odpowiedzi jak: psia krew Ukrainiec, albo weale nie otrzymują odpowiedzi. Albo pocałuj...

Zarząd „Narodnej Torhowli“ odnosił się z zażaleniem do c. k. prezydenta Seferowicza, jednak już na drugi dzień po napomnieniu powtórzyło się to samo.

Podpisani zapytują c. k. Rząd:

1) Czy gotów c. k. Rząd zarządzić śledztwo w sprawie niesłychanego nadużycia funkcyonarek c. k. centrali telefonicznej?

2) Czy gotów c. k. Rząd pociągnąć winnych do odpowiedzialności i zarządzić, ażeby niesłychane lekceważenie ruskiej mowy nie miało więcej miejsca w c. k. urzędzie?

3) Czy gotów c. k. Rząd natychmiast polecić przez zarząd funkcyonarkom obchodzić się ze stronami po ludzku?

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Skwarko, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Sodomora, Sandulak, Kiweluk, Kurowiec, Makuch, Korol, Tracz, Krynicki, Hanczakowski, Krysowaty.

I n t e r p e l a c y a

p. Sodomory i tow. do c. k. Rządu w sprawie niewłaściwego zapodawania do terna nauczycielek na stałe posady przy 4-kl. szkole żeńskiej w Kozowej, pow. brzeżańskiego przez c. k. Radę szk. okr. w Brzeżanach.

Przy 4-kl. żeńskiej szkole w Kozowej na 7 sił nauczycielskich niema ani jednej Rusinki. Przed dwoma laty c. k. Rada szkolna okręg. w Brzeżanach rozpięła konkurs na dwie stałe posady przy tej szkole. Na 12 petentek podały się 2 Rusinki. W tym czasie urzędował w brzeżańskim powiecie inspektor Wa-

syl Nawrocki, otóż na posiedzeniu Rady szk. okręg. w r. 1909 ułożone było następujące terno :

1) Jarosława Krupicka, Rusinka, żona kierownika męskiej szkoły w Kozowej, 14 lat służby.

2) Hładyłowiczówna, Rusinka, 23 lat służby.

3) Irkowska, Polka 10 lat służby.

Drugie terno :

1) Zofia Paulówna, Polka, siostra sekretarza Rady powiat. 6 lat służby.

2) Marynowiczówna, córka kierownika żeńskiej szkoły w Kozowej, Polka, 5 $\frac{1}{2}$ lat służby.

3) O. Kossakowa, żona stałego nauczyciela w Kozowej 5 $\frac{1}{2}$ lat służby.

Nie podobało się to łac. proboszczowi Kozowej ks. Konarskiemu, że podług ułożonych tam przyszło 2 Rusinki do żeńskiej szkoły, a tem więcej, że chodziło mu głównie o to, ażeby nie dopuścić, by nauczycielka kupiecka, do której on ma osobistą anse, otrzymała stałą posadę w Kozowej (l. 5 Monitora z dnia 31. stycznia 1909 i sądowa rozprawa w Kozowej z dnia 7. sierpnia 1909 l. n. 1129|2|9). Otóż tak długo czynił ks. Konarski wszelkie zabiegi w c. k. Radzie szk. kraj., dokąd Rada szkolna kraj. przedłożonych ternie zwróciła. W tym czasie przeniesiono Wasyla Nawrockiego do Stanisławowa, a na jego miejsce nadano inspektora p. Piotra Raichertą, który idzie we wszystkim na rękę c. k. Starysty p. Bielawskiego.

W dniu 31. stycznia 1910 odbyło się posiedzenie c. k. Rady szk. okręg. w Brzeżanach, na którym ułożono nowe terna a mianowicie :

- 1) Zofia Paulówna,
- 2) N. Marynowiczówna,
- 3) Irkowska.

Drugie terno :

1) Marynowiczówna,

2) Irkowska,

3) (Niewiadome nazwisko).

Wszystkie Polki.

Z tego wynika, że bezprawnie usunięto obie Rusinki z obu tern, O. Kossakową, która chociażby z tej samej przyczyny, że jej mąż jest stałym nauczycielem w Kozowej, powinna była mieć pierwszeństwo przed Paulinówną i Marynowiczówną.

Co do nauczycielki Krupickiej, to trzeba nadmienić, że ona będąc stałą nauczycielką w Tarnowie z płacą 1200 K — w kwocie pobiera już przez 5 lat tylko po 1000 K, otóż jej już z tej samej przyczyny należało się pierwszeństwo przed wszystkimi drugimi kandydatkami, a tem więcej, że jej mąż, który jest kierownikiem szkoły męskiej w Kozowej, ma 29 lat ucziwej, nienagannej służby, a na polu szkolnictwa położył nie małe zasługi.

Przeciw temu podpisani zapytują :

1) Jak wytłumaczy c. k. Rząd takie bezprawne postępowanie c. k. Rady szkolnej kraj. i c. k. Rady szk. okręg. w Brzeżanach ?

2) Kiedy położy c. k. Rząd koniec takim sekaturom ruskiego nauczycielstwa ?

Interpelant ;
Sodomora.

Lewicki, Kurowiec, Winniczuk, Skwar-ko, Korol, Oleśnicki, Krysowaty, Hanczakowski, Tracz, Kiweluk, Dumka Sandulak, A. Staruch, Makuch, T. Staruch.

Marszałek oznajmia, że odczytany wniosek umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. T. Staruchowi przed przystąpieniem do porządku dziennego.

Przemawia p. T. Staruch i wystosowuje zapytanie do Marszałka w sprawie nieodroczenia względnie zamknięcia posiedzenia 79 z 10. lutego 1910, gdy okazał się brak kompletu w sprawie wniosku p. Sękowskiego o przekazanie komisji gospodarstwa krajowego wniosku p. Skarbka o założenie kraj. Zakładu ubezpieczenia dla bydła od wypadków i zarazy.

Marszałek przytacza §. 37. regulaminu i stwierdza ponownie, że tylko przy głosowaniach i wyborach potrzeba kompletu, zaś na wczorajszym posiedzeniu w powyższej sprawie odroczył głosowanie, gdy okazał się brak kompletu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest,

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji bankowej w porozumieniu z komisją budżetową o powołaniu do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu.

Przemawia generalny mowca „za“ wnioskami komisji p. Piniński.

Przemawia p. Sękowski dla sprostowania faktów.

Przemawia sprawozdawca p. Leowenstein i przyjmuje deklarację Ks. Andrzeja Lubomirskiego.

Marszałek oznajmia, że są dwa wnioski odraczające, pierwszy p. T. Cieńskiego, wniosek ten opiewa:

Sejm, widząc, że można i powinno się uzyskać jeszcze korzystniejsze warunki jak te, które dziś może komisja bankowa przedłożyć dla utworzenia Banku przemysłowego — poleca Wydziałowi zająć się najgorliwiej tą sprawą tak, ażeby na najbliższej sesji sejmowej Bank przemysłowy do życia powołać.

Wniosek drugi p. Lewickiego o przejście do porządku dziennego nad wnioskami komisji.

Marszałek poddaje do poparcia Izby wniosek p. Stojałowskiego o imienne głosowanie.

Izba nie popiera tego wniosku p. Stojałowskiego, następnie Izba w oddzielnych głosowaniach odrzuca powyższy wniosek p. T. Cieńskiego, za którym to wnioskiem padło 13 głosów, wreszcie wniosek p. Lewickiego, za którym to wnioskiem oświadczyło się 11 głosów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 L. 136.466|909 i powyższe sprawozdanie Komisji bankowej i budżetowej.

Przemawia p. T. Cieński i wnosi o nieprzyjęcie sprawozdania Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 L. 136.466|909 i powyższego sprawozdania komisji bankowej i budżetowej do wiadomości

Przemawia p. Hanczakowski.

Przemawia p. Kozłowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Leowenstein.

Marszałek oznajmia, że Izba przez głosowanie da wyraz, czy zgadza się z wnioskiem p. T. Cieńskiego. Poddania wniosku tego pod uchwałę nie dopuszcza bowiem regulamin.

Izba odrzuca wniosek p. T. Cieńskiego, za którym to wnioskiem głosowało 18 posłów, a oddzielnie Izba uchwała wniosek 1 komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do zawarcia z Dolno-austriackim Towarzystwem eskontowem umowy o powołanie do życia akcyjnego Banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem na podstawie zasad zawartych w sprawozdaniu Wydziału krajowego z dnia 7. grudnia 1909 i pod warunkami niniejszem sprawozdaniem objętymi :

b) do subskrybowania i wpłacenia połowy kapitału zakładowego t. j. 5 milionów koron w gotówce :

c) do zaciągnięcia w tym celu imieniem kraju pożyczki umarzalnej do wysokości 5 milionów koron w gotówce.

Przemawia p. St. Mycielski.

Przemawia p. Starzyński.

Przemawia p. T. Cieński i wnosi następującą poprawkę :

We wniosku 2 a) po słowach „Towarzystwem eskontowem“ dodać słowa; „lub ewentualnie z inną instytucją finansową na warunkach korzystniejszych“.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 11. lutego 1910.

Marszałek o godzinie 8 minut 35 wieczorem otwiera napowrót odroczone posiedzenie.

Następuje :

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad sprawozdaniem komisji bankowej w porozumieniu z Komisją budżetową o powołanie do życia Banku akcyjnego dla popierania przemysłu.

Sprawozdawca czyta :

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski w sprawie organizacyi kredytu rękodzielniczego w kraju.

Przemawia p. Stefczyk i wnosi następującą poprawkę :

Izba nie popiera tej poprawki p. T. Cieńskiego po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Loewenstein.

Izba uchwala wniosek 2 komisji.

Sprawozdawca czyta :

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w czasie możliwie najkrótszym postarał się o otwarcie Filii Banku przemysłowego w Krakowie z zakresem działania, odpowiadającym znaczeniu zakładów przemysłowych w Zagłębiu krakowskiem.

Przemawia p. Leo.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala wniosek 3 komisji.

Marszałek odracza posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przerwa posiedzenia godzina 2 południu.

Po słowach: „przedłożył wnioski w sprawie“ wstawić słowa: „wydatnego poparcia rozwoju rzemiosł i przemysłu domowego a w szczególności“

Przemawia p. Leo.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Loewenstein i przyjmuje poprawkę p. Stefczyka.

Izba uchwala wniosek 4 komisji wraz poprawką p. Stefczyka, po odczytaniu tej poprawki przez Marszałka.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba tę uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o postępie czynności przygotowawczych w sprawie budowy pawilonu dla chorych zakaźnych przy szpitalu lwowskim.

P. Onyszkiewicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Bernadzikowskiego wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Buczaczu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 300.000 K na wybudowanie i urządzenie szpitala powszechnego w Buczaczu.

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz wnosi o przekazanie tego przedłożenia Komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje :

Sprawozdanie Komisji bankowej o sprawozdania Wydziału krajowego dotyczącem wykonywania patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek, jakoteż o Krajowej centralnej Kasie dla Spółek rolniczych.

Sprawozdawca p. Żardecki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o wykonywaniu Patronatu nad Spółkami oszczędności i pożyczek i nad innymi Spółkami rolniczymi łącznie ze sprawozdaniem o wprowadzeniu w życie krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych.

II. W etacie Biura Patronatu ustanawia Sejm :

a) w miejsce dwóch trzy stałe posady młodszych lustratorów z płacą po 2.200 koron, dodatkiem aktywalnoem po 768 kor. i innymi dodatkami jak dla urzędników X. rangi;

b) stałą posadę koncepisty extra sratum z poborami i uprawnieniami urzędnika krajowego X. rangi.

III. Sejm wzyw. c. k. Rząd, aby w drodze właściwej postarał się o rozszerzenie ulg skarbowych dla Spółek oszczędności i pożyczek w tym kierunku, iżby zniesione zostały zupełnie należności bezpośrednio od wpłaconych i zwróconych udziałów oraz wypłacanej dywidenty, a skrypta dłużne na pożyczki ze splatą w ciągu lat czterech uwolnione zostały od należności stemplowej.

IV. Sejm uchwała zmienić brzmienie §§. 7. i 8. statutu Krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych w ten sposób, że

a) §. 7. zmienia się i ma opiewać: „Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań Krajowej Centralnej Kasy względem Banku krajowego. wynikających z zaliczek pieniężnych Banku w rachunku bieżącym aż do kwoty, o jaką kapitał zakładowy, utworzony w sposób określony w §. 1 i §. 24. statutu jest każdnocześnie niższym od sumy dwóch milionów koron“;

b) §. 8. zmienia się i ma opiewać: „Kraj gwarantuje aż do wysokości 5 milionów koron za zobowiązania centralnej Kasy, przyjęte celem zasilenia jej funduszków obrotowych za wyraźnym zezwoleniem Wydziału krajowego“.

Przemawia p. Krzeczunowicz i wnosi następującą rezolucję :

Z uwagi na coraz częściej powtarzające się wypadki obchodzenia ustawy z dnia z 28. maja 1881 d. p. p.

Nr. 47 o środkach zaradczych przeciw nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych, praktykowane także przy niektórych kredytowych (zaliczkowych) stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych w sposób taki, że sama operacja kredytowa nie ma znamion §. 1. cytowanej ustawy, ale wraz z opłatami obocznymi, jakie biorący kredyt różnym osobom pod różnymi tytułami (j. n. p. faktorne, prezent za poręczenie i t. p.) świadczyć musi, może spowodować efekt w cytowanym paragrafie określony: Sejm wzywa Rząd, aby wnosząc w parlamencie nowelę do rzeczowej ustawy wniósł, by uznano za występki także i takie udzielenie kredytu, które samo w sobie nie miało znamion występków, przy którym jednak udzielający kredytu mógł wiedzieć iż używający kredytu narażony był na uboczne wydatki, które doliczono do kosztów kredytu samego powodowałyby winę występków i by uznano za występki wszelką pomoc nie bezinteresowną w udzielaniu kredytu,

jeżeli pomagający mógł wiedzieć, iż suma kosztów kredytu wraz z ubocznymi opłatami osobom trzecim świadczonymi powodowały zastosowanie §. 1. cytowanej ustawy.

Przemawia p. Sodomora.

Przemawia p. Skwarko.

Przemawia p. Stefczyk.

Marszałek wzywa, by nie przeszkadzano mowcy.

Przemawia dalej p. Stefczyk.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia sprawozdawca p. Żardecki.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następne, z powodu świąt według obrządku gr.-kat. na dzień 16. lutego 1910 roku godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 12 minut 45 po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

St. Henryk Badeni w. r.

Zacharyasz Skwarko w. r.